

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор
Олександр ГАЛИЧ
_____ 2024 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

освітньо-професійна програма	Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва
спеціальність	133 Галузеве машинобудування
галузь знань	13 Механічна інженерія
рівень вищої освіти	другий (магістерський)

Розробники:

Попов Станіслав, завідувач кафедри механічної та електричної інженерії,
к.т.н., доцент;

Біловод Олександра, доцент кафедри механічної та електричної інженерії,
к.т.н., доцент;

Левченко Юлія, доцент кафедри механічної та електричної інженерії, к.т.н.,
доцент.

Плескач Олександр, заступник директора ПП «Лубнимаш»

Наскрізна програма практики розглянута та схвалена на засіданні кафедри
механічної та електричної інженерії

Протокол від 02 вересня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри механічної та
електричної інженерії

Станіслав ПОПОВ

Наскрізна програма практики розглянута та схвалена радою з якості вищої
освіти спеціальності 133 Галузеве машинобудування

Протокол від 02 вересня 2024 р. № 1

Голова
ради з якості вищої освіти спеціальності
133 Галузеве машинобудування

Руслан ХАРАК

ВСТУП

Наскрізню програму практики розроблено відповідно до освітньо-професійної програм «Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва» та навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 133 Галузеве машинобудування.

Мета практики – узагальнити, систематизувати, закріпити і поглибити теоретичні знання, отримані студентами у процесі навчання в університеті за обов’язковими та вибірковими освітніми компонентами; отримання досвіду і навичок самостійного вирішення інженерних, виробничих задач зі спеціальності; навчитися проводити власні наукові дослідження; забезпечити практичну підготовку студентів для інженерної діяльності; засвоїти основні технологічні процеси, ознайомитися з будовою і принципом дії технологічного обладнання; ознайомитися із системами автоматизованого проектування, організацією й виконанням проектно-конструкторських робіт; набути практичних навичок з конструювання машин і засобів механізації сільськогосподарського виробництва; сформулювати матеріали, необхідні для виконання кваліфікаційної роботи.

Основні завдання

- закріпити знання і навички, набуті за період навчання та практичної підготовки;
- ознайомитися з передовим досвідом у галузі машинобудування;
- навчитися розробляти нові та удосконалювати наявні конструкції сільськогосподарських машин та обладнання;
- визначати напрямки модернізації для підвищення продуктивності та якості продукції; підібрати матеріал для кваліфікаційної роботи;
- ознайомитися з технологічними аспектами керування якістю виробів машинобудування; ознайомитися із заходами безпечного ведення виробничої діяльності.

Проходження практики сприяє формуванню:

компетентностей визначених Стандартом вищої освіти:

ЗК1. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

компетентності, визначеної ПДАУ:

ЗК10. Здатність організовувати роботу відповідно до вимог охорони праці та цивільного захисту.

фахових:

компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти спеціальності:

ФК1. Здатність створювати, удосконалювати та застосовувати кількісні математичні, наукові й технічні методи та комп'ютерні програмні засоби, застосовувати системний підхід для розв'язування інженерних задач галузевого машинобудування, зокрема, в умовах технічної невизначеності.

ФК2. Критичне осмислення передових для галузевого машинобудування наукових фактів, концепцій, теорій, принципів та здатність їх застосовувати для розв'язання складних задач галузевого машинобудування і забезпечення сталого розвитку.

ФК3. Здатність створювати нові техніку і технології в галузі механічної інженерії.

ФК4. Усвідомлення перспективних завдань сучасного виробництва, спрямованих на задоволення потреб споживачів, володіння тенденціями інноваційного розвитку технологій галузі.

ФК5. Здатність розробляти і реалізовувати плани й проекти у сфері галузевого машинобудування та дотичних видів діяльності, здійснювати відповідну підприємницьку діяльність.

компетентності, визначеної ПДАУ:

ФК6. Здатність проводити дослідження або здійснювати інновації у сфері сільськогосподарського машинобудування.

програмних результатів навчання:

ПРН1. Знання і розуміння засад технологічних, фундаментальних та інженерних наук, що лежать в основі галузевого машинобудування відповідної галузі.

ПРН2. Знання та розуміння механіки і машинобудування та перспектив їхнього розвитку.

ПРН3. Знати і розуміти процеси галузевого машинобудування, мати навички їх практичного використання.

ПРН4. Здійснювати інженерні розрахунки для вирішення складних задач і практичних проблем у галузевому машинобудуванні.

ПРН5. Аналізувати інженерні об'єкти, процеси та методи.

ПРН6. Відшуковувати потрібну наукову і технічну інформацію в доступних джерелах, зокрема, іноземною мовою, аналізувати і оцінювати її.

ПРН7. Готувати виробництво та експлуатувати вироби галузевого машинобудування протягом життєвого циклу.

програмних результатів навчання, визначених ПДАУ:

ПРН8. Розробляти заходи з охорони праці у сфері галузевого машинобудування відповідно до чинного законодавства.

ПРН9. Використовувати методи та засоби математичного моделювання у вирішенні проблем дослідження, проектування, виготовлення, а також експлуатації нової техніки, технологій.

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Навчальним планом підготовки студентів освітньо-професійної програми «Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 133 Галузеве машинобудування 2024 року набору передбачені наступні види практики (табл.1).

Таблиця 1

Види, терміни і тривалість практик студентів освітньо-професійної програми «Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 133 Галузеве машинобудування

№ з/п	Назва практики	Семестр	Обсяг практики	
			кредитів ЄКТС	годин
1	Виробнича практика	2	6	180
2	Переддипломна практика	2	6	180

1.1. Виробнича практика

Метою виробничої практики є отримання досвіду і навичок самостійного вирішення інженерних, виробничих задач зі спеціальності; навчитися проводити власні наукові дослідження в галузі професійної діяльності.

Завданням виробничої практики:

- формування вмінь і навичок опрацювання інформаційних джерел;
- застосування різних методів проведення наукових досліджень;
- закріпити знання і навички, набуті за період навчання та практичної підготовки;
- ознайомитися з передовим досвідом у галузевого машинобудування;
- навчитися розробляти нові та удосконалювати наявні конструкції сільськогосподарських машин та обладнання;
- закріпити знання і навички, набуті за період навчання та практичної підготовки;
- визначати, яке обладнання можна модернізувати для підвищити продуктивності та якості продукції; підібрати матеріал для кваліфікаційної роботи; ознайомитися з технологічними аспектами керування якістю виробів машинобудування; ознайомитися із заходами безпечного ведення виробничої діяльності.

Проходження виробничої практики сприймає формування:

компетентносте визначених Стандартом вищої освіти:

ЗК1. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

компетентності, визначеної ПДАУ:

ЗК10. Здатність організовувати роботу відповідно до вимог охорони праці та цивільного захисту.

фахових:

компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти спеціальності:

ФК1. Здатність створювати, удосконалювати та застосовувати кількісні математичні, наукові й технічні методи та комп'ютерні програмні засоби, застосовувати системний підхід для розв'язування інженерних задач галузевого машинобудування, зокрема, в умовах технічної невизначеності.

ФК2. Критичне осмислення передових для галузевого машинобудування наукових фактів, концепцій, теорій, принципів та здатність їх застосовувати для розв'язання складних задач галузевого машинобудування і забезпечення сталого розвитку.

ФК3. Здатність створювати нові техніку і технології в галузі механічної інженерії.

ФК4. Усвідомлення перспективних завдань сучасного виробництва, спрямованих на задоволення потреб споживачів, володіння тенденціями інноваційного розвитку технологій галузі.

ФК5. Здатність розробляти і реалізовувати плани й проекти у сфері галузевого машинобудування та дотичних видів діяльності, здійснювати відповідну підприємницьку діяльність.

компетентності, визначеної ПДАУ:

ФК6. Здатність проводити дослідження або здійснювати інновації у сфері сільськогосподарського машинобудування.

програмних результатів навчання:

ПРН1. Знання і розуміння засад технологічних, фундаментальних та інженерних наук, що лежать в основі галузевого машинобудування відповідної галузі.

ПРН2. Знання та розуміння механіки і машинобудування та перспектив їхнього розвитку.

ПРН3. Знати і розуміти процеси галузевого машинобудування, мати навички їх практичного використання.

ПРН4. Здійснювати інженерні розрахунки для вирішення складних задач і практичних проблем у галузевому машинобудуванні.

ПРН6. Відшуковувати потрібну наукову і технічну інформацію в доступних джерелах, зокрема, іноземною мовою, аналізувати і оцінювати її.

ПРН7. Готувати виробництво та експлуатувати вироби галузевого машинобудування протягом життєвого циклу.

програмних результатів навчання, визначених ПДАУ:

ПРН8. Розробляти заходи з охорони праці у сфері галузевого машинобудування відповідно до чинного законодавства.

1.2. Переддипломна практика

Метою переддипломної практики є формування вміння працювати з фактичним матеріалом, необхідним для виконання кваліфікаційної роботи.

Завдання переддипломної практики:

- закріпити знання і навички, набуті за період навчання та практичної підготовки;

- визначати, яке обладнання можна модернізувати для підвищити продуктивності та якості продукції;

- підібрати матеріал для кваліфікаційної роботи;

- ознайомитися з технологічними аспектами керування якістю виробів машинобудування;

- ознайомитися із заходами безпечного ведення виробничої діяльності.

Проходження переддипломної практики сприймає формування:

компетентностей визначених Стандартом вищої освіти:

ЗК1. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

компетентності, визначеної ПДАУ:

ЗК10. Здатність організовувати роботу відповідно до вимог охорони праці та цивільного захисту.

фахових:

компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти спеціальності:

ФК1. Здатність створювати, удосконалювати та застосовувати кількісні математичні, наукові й технічні методи та комп'ютерні програмні засоби, застосовувати системний підхід для розв'язування інженерних задач галузевого машинобудування, зокрема, в умовах технічної невизначеності.

ФК2. Критичне осмислення передових для галузевого машинобудування наукових фактів, концепцій, теорій, принципів та

здатність їх застосовувати для розв'язання складних задач галузевого машинобудування і забезпечення сталого розвитку.

ФК3. Здатність створювати нові техніку і технології в галузі механічної інженерії.

ФК4. Усвідомлення перспективних завдань сучасного виробництва, спрямованих на задоволення потреб споживачів, володіння тенденціями інноваційного розвитку технологій галузі.

ФК5. Здатність розробляти і реалізовувати плани й проекти у сфері галузевого машинобудування та дотичних видів діяльності, здійснювати відповідну підприємницьку діяльність.

компетентності, визначеної ПДАУ:

ФК6. Здатність проводити дослідження або здійснювати інновації у сфері сільськогосподарського машинобудування.

програмних результатів навчання:

ПРН1. Знання і розуміння засад технологічних, фундаментальних та інженерних наук, що лежать в основі галузевого машинобудування відповідної галузі.

ПРН2. Знання та розуміння механіки і машинобудування та перспектив їхнього розвитку.

ПРН3. Знати і розуміти процеси галузевого машинобудування, мати навички їх практичного використання.

ПРН4. Здійснювати інженерні розрахунки для вирішення складних задач і практичних проблем у галузевому машинобудуванні.

ПРН5. Аналізувати інженерні об'єкти, процеси та методи.

ПРН6. Відшукувати потрібну наукову і технічну інформацію в доступних джерелах, зокрема, іноземною мовою, аналізувати і оцінювати її.

ПРН7. Готувати виробництво та експлуатувати вироби галузевого машинобудування протягом життєвого циклу.

програмних результатів навчання, визначених ПДАУ:

ПРН8. Розробляти заходи з охорони праці у сфері галузевого машинобудування відповідно до чинного законодавства.

ПРН9. Використовувати методи та засоби математичного моделювання у вирішенні проблем дослідження, проєктування, виготовлення, а також експлуатації нової техніки, технологій.

2. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

2.1. Виробнича практика

Тема 1. Виробнича характеристика підприємства (господарства)

Аналіз існуючого на підприємстві (господарстві) обладнання, що використовуються, а також технологічних процесів механічної обробки, складання тощо.

Тема 2. Фізико-механічні параметри машинобудівних матеріалів

Фізико-механічні властивості матеріалів. Властивості, що визначають можливість застосування матеріалів у машинобудуванні. Конструкційна міцність деталей. Властивості міцності матеріалів. Зносостійкість поверхневих шарів. Підвищення зносостійкості та зміцнення матеріалів.

Тема 3. Формування системи якості та забезпечення її показників для виробів машинобудування

Якість виробів машинобудування. Принципи формування системи якості продукції. Проблема технологічного забезпечення якості та надійності машин. Кваліметрична оцінка якості продукції. Забезпечення якості сталі та чавуну. Сплави з високими пружними та пластичними показниками. Матеріал малої густини й високої питомої міцності. Жароміцні матеріали та жаростійкі покриття. Корозійностійкі матеріали і покриття. Зносостійкі матеріали і покриття. Композиційні матеріали.

Тема 3. Технологічна спадковість

Спадковість та фізичне старіння машин. Методи опису механізму спадкування. Технологічний процес і експлуатація у зв'язку з явищами спадковості. Експлуатація машин з урахуванням явищ спадковості. Основні параметри деталі, що спадкуються. Технологічна спадковість та її місце у підвищенні якості машинобудівних виробів. Спадкування властивостей поверхневого шару. Фізико-механічні та геометричні параметри поверхневого шару. Комплексне оцінювання стану поверхневого шару. Припуски на механічну обробку. Спадкування похибок технологічних баз. Вплив затискних пристроїв на характер спадкування. Технологічне оснащення, що забезпечує якість обробки. Експлуатаційна спадковість деталі та методи керування. Технологічне спадкування експлуатаційних властивостей. Спрямоване формування показників якості.

Тема 4. Моделі механіки технологічного та експлуатаційного спадкування

Накопичення деформацій та вичерпання запасу пластичності. Модель процесу формування і трансформації поверхневого шару. Стан поверхневого шару при обробці й експлуатації деталі. Функціональна модель технологічного проектування. Механіка технологічного спадкування як наукова основа процесів зміцнення деталей машин поверхневим пластичним деформуванням. Підвищення якості виробів при технологічному спадкуванні та самоорганізації процесів. Методика проектування технологічного процесу з урахуванням явища технологічного спадкування. Технологічне спадкування при штампуванні листових матеріалів.

Тема 5. Охорона праці

Заходи з охорони праці в сфері галузевого машинобудування.

2.2. Переддипломна практика

Тема 1. Аналіз задач та синтез науково-технічних рішень під час проектування виробів

Основні етапи процесу вирішення проектних задач та їх методологічне забезпечення. Постановка завдання. Аналіз технічного завдання. Формулювання умов задач, пошук ідеї вирішення. Синтез нового технічного рішення.

Тема 2. Методи пошуку науково-технічних рішень

Асоціативні методи пошуку. Метод контрольних питань. Мозковий штурм. Синектика. Морфологічний аналіз. Узагальнений евристичний підхід.

Тема 3. Можливості інтегрованих систем проектування для розробки конструкцій виробів

Методи вирішення інженерних задач на етапі проектування технічних виробів та систем. Основи методу скінченних елементів. Методи оптимізації в інженерному аналізі.

Тема 4. Інтелектуальна власність та академічна доброчесність

Інтелектуальна власність в інноваційній діяльності. Науково-технічна продукція. Патентування. Інформаційний пошук. Боротьба із плагіатом. Кодекс честі.

Тема 5. Аналіз та оцінка небезпек галузевого машинобудування на основі моделювання

Порівняльний аналіз і стан виробничого травматизму у галузі машинобудування. Блок-схема травмонебезпечних ситуацій у машинобудуванні, їх аналіз та графічне моделювання. Логіко-імітаційне моделювання травмонебезпечних ситуацій.

3. ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИК

Практика студентів ПДАУ проводиться на базах практики, які забезпечують виконання програм практики для відповідних освітніх рівнів.

Базами практики можуть бути суб'єкти господарювання, незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, фізичні особи, які проводять незалежну професійну діяльність, органи державної влади і місцевого самоврядування, громадські формування, об'єкти структурних підрозділів ПДАУ, а також бази за межами України за умови забезпечення ними виконання у повному обсязі програм практики.

Виробнича / переддипломна практики проводяться на базах практики. Підприємства (установи, організації тощо), що залучаються для проведення виробничої / переддипломної практики студентів, повинні відповідати наступним вимогам:

- наявність структурних підрозділів, напрям діяльності яких відповідає спеціальності галузеве машинобудування, за якою здійснюється підготовка студентів в ПДАУ;
- здатність забезпечити виконання програми практики;
- забезпечення кваліфікованого керівництва практикою студентів;
- забезпечення належних умов для проходження практики на виробництві з дотриманням правил і норм безпеки праці, виробничої санітарії відповідно до законодавства;

– надання студентам на час проходження практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмам практики (за згодою керівника підприємства (установи, організації тощо) та за наявності відповідних вакансій);

– надання студентам права користуватися документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності підприємства (установи, організації тощо);

– можливість наступного працевлаштування випускників ПДАУ (на загальних підставах, за наявності вакансій).

З урахуванням особливостей підготовки студентів за освітньо-професійною програмою кафедри можуть встановлювати додаткові вимоги до баз практики, що відображаються у відповідній програмі практики.

Особливості формування переліку баз практик та розподіл студентів за ними. Для проведення практики кафедра формує та подає на узгодження керівнику виробничої практики навчального відділу перелік підприємств (організацій, установ тощо), які відповідають вимогам до баз практик. Даний перелік може доповнюватися підприємствами (організаціями, установами тощо), запропонованими студентами.

Укладання договорів про проведення практики студентів з підприємствами (організаціями, установами тощо) здійснюється за сприяння кафедри, не пізніше як за місяць до початку практики. Договори, укладені з базами практики, є юридичною підставою для проходження практики студентами. Строк дії договорів погоджується договірними сторонами.

Кафедра проводить розподіл студентів за базами практики не пізніше як за місяць до початку практики. Кафедра за поважних причин може ініціювати зміну бази практики.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики, є:

- розробка наскрізних і робочих програм практик;
- визначення баз практики;
- укладання договорів про проведення практики студентів між ПДАУ та підприємствами (установами, організаціями тощо);
- розподіл студентів за базами практик;
- підготовка для баз практики інформації про обсяги, зміст, період проведення практики студентами, потреби в обладнанні та матеріалах тощо;
- призначення керівників практик;
- складання індивідуальних завдань на практику;
- проведення настановних зборів студентам;
- підготовка звітної документації за результатами проведення практики.

Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на ректора ПДАУ. Загальну організацію практики та контроль за її

проведенням в ПДАУ здійснює керівник виробничої практики навчального відділу, на інженерно-технологічному факультеті – декан, на кафедрі – завідувач кафедрою.

Заходи, пов'язані з організацією практики студентів, визначаються наказом ректора ПДАУ про проведення практики студентів.

Функції організаторів, керівників та учасників практики визначаються Положенням про проведення практики студентів ПДАУ.

Керівник виробничої / переддипломної практики від кафедри:

- розробляє методичне забезпечення практики студентів;
- забезпечує якість проходження практики студентами згідно з її програмою;
- розробляє та видає індивідуальні завдання студентам;
- контролює своєчасне прибуття студентів до баз практики;
- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;
- проводить консультації, щодо опрацювання та узагальнення зібраного матеріалу;
- перевіряє щоденники, звіти з практики, та оцінює результати її проходження студентами;
- подає на кафедру звіт керівника виробничої практики;
- здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами ПДАУ.

Керівник практики від бази практики:

- здійснює безпосереднє керівництво практикою студентів-практикантів згідно з програмою практики;
- знайомить студентів-практикантів із правилами внутрішнього розпорядку та контролює їх дотримання;
- повідомляє керівнику практики від кафедри про порушення студентом-практикантом трудової дисципліни та внутрішнього розпорядку;
- контролює ведення щоденника, підготовку звіту студентом-практикантом;
- після закінчення практики складає відгук-характеристику на кожного студента-практиканта, де дає оцінку проходження практики.

Студенти, які проходять *виробничу, переддипломну* практику, зобов'язані:

- з'явитися на настановні збори з питань проходження практики та звітування за її результатами;
- пройти цільовий інструктаж з охорони праці;
- отримати документи для проходження практики;
- ознайомитися з програмою практики;
- отримати індивідуальні завдання у керівника практики від кафедри;
- своєчасно прибути на базу практики;

- дотримуватися правил охорони праці на підприємстві (в установі, організації тощо);
- виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- підготувати звітну документацію з практики;
- своєчасно подати звіт з практики та захисти його перед комісією.

Основними організаційно-методичними документами, що регламентують діяльність студентів та керівників практики, є наскрізна програма практики та робоча програма практики.

Заходи, пов'язані з організацією практики студентів, визначаються наказом ректора ПДАУ про проведення практики студентів. Він подається на підпис ректору не пізніше ніж за місяць до початку практики. Відповідальний за його підготовку декан інженерно-технологічного факультету.

Особливості організації проведення практик

Виробнича, переддипломна практика студентів проводиться у виробничих умовах в період, що забезпечує можливість виконання студентами всіх видів робіт згідно програми практики.

На початку практики керівник підприємства (установи, організації тощо) призначає керівника від бази практики, а також забезпечує проведення практикантам інструктажів з техніки безпеки, виробничої санітарії, охорони праці, правил пожежної безпеки, ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку бази практики, порядком отримання документації та матеріалів. Керівником практики від бази практики повинен бути фахівець, який працює на постійній основі та може надати консультації з виробничих питань. Кількість студентів-практикантів, яка закріплюється за ним, не перевищує десяти осіб.

На студентів-практикантів, які проходять практику на підприємстві (установі, організації тощо), розповсюджується законодавство України про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації тощо). За наявності вакантних місць та за відповідності змісту роботи програмі практики, вони можуть бути зараховані на штатну посаду.

Організація проведення виробничої практики студентів заочної форми навчання здійснюється з урахуванням наявності в них професійного досвіду.

Студенти, які мають досвід роботи, стажувалися (не менше одного місяця) або працюють за обраним фахом, допускаються розпорядженням декана факультету до складання семестрового контролю з виробничої практики без її проходження на підставі поданих підтверджуючих документів. Документами, які підтверджують відповідність займаної посади обраному фаху та наявність у студента відповідного практичного досвіду, є довідка з місця роботи чи стажування, засвідчена керівником підприємства (установи, організації тощо), або копія трудової книжки.

Студентам, які не працюють за фахом і не мають досвіду роботи за фахом, проводиться виробнича практика у міжсесійний період згідно наказу

ректора Університету. Проходження такими студентами виробничої практики може здійснюватися за місцем роботи (без відриву від виробництва) за умови його відповідності вимогам програм практики та укладення договору про проведення практики студентів.

Проходження переддипломної практики здійснюється на базі підприємств (установ, організацій тощо) або структурних підрозділів Університету з урахуванням змісту й особливостей проведення наукового дослідження та підготовки кваліфікаційної роботи.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИК І ОЦІНЮВАННЯ ЇХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Після закінчення періоду практики студенти звітують про виконання програми практики. Форми звітності визначаються наскрізною та робочою програмами практики. До звітної документації відносяться щоденник практики, звіт з практики та інші.

Форма звітності студента за виробничу / переддипломну практику – це подання письмового звіту та щоденника практики.

Звіт разом із щоденником практики, завіреним керівником практики від підприємства (організації, установи), подається на кафедру для реєстрації, після чого передається на рецензування керівнику практики від кафедри. Після можливого доопрацювання студентом та остаточного погодження змісту звіту з керівником практики від кафедри, звіт допускається до захисту.

Звіт має містити відомості про виконання студентом програми практики та індивідуального завдання. Звіт оформлюється за вимогами, що визначені у робочій програмі практики, та відповідно до єдиних вимог щодо оформлення текстових документів.

Звіт з практики захищається студентом перед комісією, яка призначена наказом ректора ПДАУ.

Критерії оцінювання та схема нарахування балів з практики визначаються науково-педагогічними працівниками кафедри і вказуються у робочій програмі практики.

За підсумками виробничої / переддипломної практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку. Диференційований залік з практики виставляється протягом перших двох теоретичних тижнів після її закінчення головою комісії із захисту звітів з практики.

Голова комісії підсумовує бали, нараховані керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики.

Керівником практики від кафедри нарахування балів здійснюється на підставі:

- оцінки результатів проходження практики студентом, наданої у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики;
- оцінки якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики;

– оцінки виконання інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики.

Комісія із захисту звітів з практики нараховує бали за підсумками презентації студентом результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

Семестровий контроль з виробничої практики студентів заочної форми навчання проводиться під час навчально-екзаменаційної сесії. Диференційований залік з виробничої виставляється головою комісії із захисту звітів з практики.

Нарахування балів з виробничої практики студентів заочної форми навчання здійснюється комісією:

– за результатами співбесіди зі студентом, який має досвід роботи, стажувався або працює за фахом;

– на підставі оцінки результатів проходження практики, якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики керівником практики від кафедри, та презентації результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії студентом, який не працює за фахом і не має досвіду роботи за фахом.

Диференційований залік з переддипломної практики студентів заочної форми навчання виставляється за результатами виконання студентом програми практики та захисту звіту з практики. Голова комісії підсумовує бали, нараховані керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики.

Підсумкові оцінки знань, умінь та навичок студентів, набутих на виробничій / переддипломній практиці, визначаються за 4-бальною та 100-бальною шкалою, рейтингом ЄКТС (табл. 2).

Таблиця 2

Система оцінки знань

100-бальна шкала	Рейтинг ЄКТС	4-бальна шкала
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Важливе місце в загальній системі практичного навчання займають підсумкові конференції студентів за результатами практик за участю керівників та фахівців організацій, установ. Мета таких конференцій – обмін досвідом, розробка заходів щодо поліпшення практичної підготовки в ПДАУ.